

I denna broschyr har vi sammanställt instanser där du kan ansöka social- och hälsovårdstjänster, utkomststöd samt ekonomiskt stöd. Sammanställningen är gjord med tanke på de behov en person som är sjuk har och innehåller en förteckning över de stödformer som är tillgängliga och vilka instanser som tillhandahåller dem. Tveka inte att kontakta instanserna för mer information.

Översiktskartan hittas också på Reumaförbundets webbplats på adress reumaliitto.fi/suunnistuskartta. Där finns även en version för barnfamiljer och unga (på finska). I webbversionen finns också direkta länkar till dem som tillhandahåller respektive stöd.

Statsförvaltningen

FPA

Pension

- Folkpension
 - Sjukpension
 - Ålderspension
- Familjepensioner (se även arbetspensionsanstalter och olycksfalls-, trafik- och grupplivförsäkring)
- Garantipension

Understöd

- Bostadsbidrag för pensionstagare
- Vårdbidrag för pensionstagare

Arbetspensionsanstalter och **Pensionsskyddscentralen** ansvarar för följande pensioner:

- Partiell förtida ålderspension
- Delinvalidpension / partiellt rehabiliteringsstöd
- Arbetspensioner

Ersättningar

- Ersättning av privat hälso- och sjukvård samt tandläkarvård
- Ersättning av rese- och logistikostnader, resetak
- Privatläkarutlåtande
- Ersättning av privat hälso- och sjukvård samt tandläkarvård
- Alterneringsersättning för altemneringsledighet (läs även hos din arbetslöshetskassa)

→ Ansök om europeiskt sjukvårdskort hos FPA.

Rehabilitering

- Hjälpmedel
- Yrkesinriktad rehabilitering (se även din arbetspensionsanstalt)
- Rehabiliteringspsykoterapi
- Rehabiliterings- och anpassningsträningsskurser
- Multidisciplinär individuell rehabilitering
- Yrkesinriktad rehabilitering för unga
- Krävande medicinsk rehabilitering

Ekonomiskt stöd under rehabilitering

- Näringsstöd
- Rehabiliteringsunderstöd
- Rehabiliteringsstöd (se även din arbetspensionsanstalt)
- Rehabiliteringspenning och partiell rehabiliteringspenning, även för dig som deltar som anhörig
- Reseersättning
- Rehabiliteringspenning för unga
- Ersättning för uppehälle

→ För mer information om rehabilitering, kontakta din kommun, försäkrings- och arbetspensionsanstalten, TE-tjänster, företagshälsovården eller olika organisationer.

Utkomst

- Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning
- Utkomststöd
- Handikappbidrag
- Allmänt bostadsbidrag

→ Du kan ansöka om utkomststöd hos FPA för bl.a. läkemedel, kostnader för hälso- och sjukvård, barns hobbyer eller för ditt uppehälle i allmänhet.

Vid arbetslöshet

- Pensionsstöd
- Arbetsmarknadsstöd
- Grunddagpenning för arbetslösa
- Inkomstrelaterad dagpenning (Arbetslöshetskassa)
- Kostnadsersättning
- Rörlighetsunderstöd

För barnfamiljer

- Handikappbidrag för personer under 16 år
- Underhållsstöd
- Specialvårdspenning till föräldrar till sjuka barn
- Flexibel och partiell vårdpenning
- Stöd för hem- och privat vård av barn
- Rehabilitering för barn och unga
- Barnbidrag och ensamförsörjarförhöjning
- Barnförhöjning arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning, pensionstagare
- Övriga situationer: adoption, skilsmässa etc.
- Militärunderstöd

- Föräldradagpenningar
- Mamma insjuknar
- Moderskapsunderstöd

För studerande

- Måltidsstöd
- Vuxenutbildningsstöd (Syssestiftningsfonden)
- Skolresestöd
- Statsgaranti vid studielån, kompensation, avdrag, räntebidrag
- Studiestöd
 - studiepenning
 - försörjarförhöjning
 - läromaterialstillägg
 - bostadstillägg
 - studiestöd för studier utomlands
- Sjukdagpenning för studerande
- Läromedelstillägg
- Allmänt bostadsbidrag och studiestödets bostadstillägg

TE-TJÄNSTER, OFFENTLIGA ARBETS- OCH NÄRINGSTJÄNSTER

- Yrkesinriktad arbetskraftsutbildning
- Yrkesval och utbildning
- Sysselsätta sig själv
- Ungdomsgarantin
- Navigatorn för unga
- Studier med arbetslöshetsförmån
- Läroavtalsutbildning
- Lönesubvention
- Intyg till en partiellt arbetsför arbetssökande
- Stöd för utbildnings- och karriärlösningar
- Stöd av arbetstränare
- Arbets- och utbildningsprövning
- Samordnare för arbetsförmågan
- Sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen
- Jobbsökarträning
- Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen
- Karriärträning
- Företagarutbildning

→ Begär hjälp från företagshälsovården om sjukdomen påverkar din arbetsförmåga.

→ Kommunens hälso- och sjukvård ansvarar för hälso- och sjukvård för personer utanför arbetslivet.

→ På din arbetsplats kan du även få hjälp som gäller arbetet av arbetarskyddsfullmäktige eller förtroendemannen.

→ Du kan också kontakta din TE-byrå eller ditt fackförbund för att få hjälp.

→ **Tietyoelamaan.fi** (Vägar in i arbetslivet) erbjuder stöd för partiellt arbetsföra personer

→ En samordnare för arbetsförmågan hjälper långtidssjuka i arbetsrelaterade frågor och finns bl.a. på arbetsplatser, TE-byråer och inom företagshälsovården.

→ FPA, arbetspensionsanstalter, olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalter och yrkesläroanstalter ordnar yrkesinriktad rehabilitering.

TRAFICOM, TRANSPORT- OCH

KOMMUNIKATIONSVERKET

- Parkeringstillstånd för rörelsehindrade
- Befrielse från fordonsskatt på basis av funktionsnedsättning

SKATTEFÖRVALTNINGEN

- Bilskatteåterbäring på grund av kroppsskada
- Invalidavdrag
- Hushållsavdrag
- Avdrag för nedsatt skattebetalningsförmåga

Kommunens social- och hälsovårdsväsen

(från 1.1.2023 välfärdsområde eller Helsinki)

SOCIALTJÄNSTER

- Sänkta klientavgifter
- Boende
 - ändringsarbeten i bostad
 - anstalts- och familjevård
 - stöd- och serviceboende
- Tjänster för äldre
- Hemservice och stödtjänster
- Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte
- Tjänster för barn, unga och familjer
- Service som stöder rörlighet
- Stöd för närstående vård
- Bedömning av servicebehovet och serviceplan
- Service för missbrukare
- Social rehabilitering
- Social kreditgivning
- Socialjour

- Socialarbete
- Kompletterande och förebyggande utkomststöd
- Service för personer med funktionsnedsättning och stödformer

→ Kommunens socialarbetare och -ledare hjälper dig att ansöka om stöd och tjänster.

→ Socialombudsmannen ger råd till klienter hos kommunens socialvård och arbetar för att främja klienternas rättigheter.

→ Handikapp- och äldreåd samt ungdomsfullmäktige lyfter fram sina målgruppers behov i det kommunala beslutsfattandet.

→ Handikapp- och tillgänglighetsombudet främjar rättigheter för personer med rörelse- och funktionsnedsättning i kommunerna.

HÄLSOTJÄNSTER

- Hjälpmedel
- Sänkta klientavgifter
- Akutvård (sjukvårdsdistrikt)
- Vård- och rehabiliteringsplan
- Hemsjukvård och hemsjukhusvård
- Skol- och studerandehälsovård
- Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte
- Medicinsk rehabilitering
- Mentalvårdstjänster
- Rådgivningar
- Patientsäkerhet
- Jour
- Vaccinationer och screeningar
- Sjukhus och specialiserad sjukvård
- Socialarbete och rehabiliterings-handledning på sjukhus
- Mun- och tandhälsa
- Avgiftstak för hälso- och sjukvården
- Hälsovårdscentraler, primärvård
- Hälso- och sjukvårdsråd och hälso- och sjukvårdskontroller
- Företagshälsovård
- Hälsovårdstjänster för arbetslösa

→ Du får välja den hälsostation du får primärvårdstjänster. Du kan byta hälsostation med högst ett års mellanrum.

→ Diskutera med din läkare om du har önskemål angående enheten för specialiserad sjukvård. Den väljs i samråd med den remitterande läkaren eller tandläkaren.

→ Inom de gränser som vårdenhetens praxis möjliggör har du även rätt att välja vilken läkare eller annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården du vill bli behandlad av.

→ Om du är missnöjd med den vård du fått ska du i första hand reda ut saken med vårdgivaren. Vid behov kan du framställa en anmärkning eller anföra klagan.

→ Vid patientskador kan du ansöka om ersättning hos Patientförsäkringscentralen.

→ Du kan kontakta patientombudsmannen om du är missnöjd med den vård eller det bemötande du har fått eller om du behöver hjälp med att reda ut det. Patientombudsmannen ger råd och information om patientens ställning och rättigheter. Varje verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård har en patientombudsman.

Övriga instanser

ARA-understöd för reparation av bostäder

Understöd till personer med funktionsnedsättning och personer som fyllt 65 år för reparationer i bostaden, t. 029 525 0800.

Medborgarrådgivningen

Hänvisar dig till den rätta offentliga tjänsten, t. 0295 000.

Patientförsäkrings-centralen

Ersätter personskador som har orsakats patienten i samband med hälso- och sjukvård, t. 040 4504 590.

Församlingar

Hjälper till exempel genom diakoniarbete och ekonomiskt stöd. Mer information från din egen församling.

Guide om social trygghet

Omfattande information om social trygghet, www.sosi-aaliturvaopas.fi.

Finska ömsesidiga läkemedelsskadeförsäkringsbolaget

Ersätter skador till följd av biverkningar av läkemedel, t. 010 219 5712.

Garanti-Stiftelsen

Hjälp och rådgivning till skuldsatta, t. 09 6126 340.

Ekonomi- och skuldrådgivning

Rättshjälpsbyråerna erbjuder kostnadsfri rådgivning i ekonomi- och skuldfrågor. Ytterligare information bl.a. från Medborgarrådgivningen, t. 0295 000.

Understödda semesterar

Semesterorganisationer arrangerar stödda semesterar som beviljas på ekonomiska, sociala och hälsomässiga grunder. Mer information hos Semesterorganisationernas samarbetsgrupp LYR.

Tukilinja

Stöd till barn och unga med långtidssjukdom eller funktionsnedsättning, t. 09 - 4155 1508.

Riksomfattande juridisk rådgivning

De statliga rättshjälpsbyråerna ger advokattjänster till dem som är berättigade till rättshjälp. Mer information bl.a. från Medborgarrådgivningen.

Kontaktuppgifter för medborgare

www.suomi.fi har samlat alla offentliga tjänster under en adress.

SAMS

En intresseorganisation som arbetar för de finlandssvenska riksomfattande funktionshinderorganisationerna.

→ Fråga om du hör till en rabattgrupp p.g.a. din sjukledighet. T.ex. flertalet fackförbund uppbär lägre avgift i sådana fall.

Reumaförbundets stöd till dig

Vi hänvisar dig vidare i frågor som rör social trygghet på palveluneuvonta@reumaliitto.fi samt per telefon, t. 044 7680 448.

Vi beviljar stöd från Hugo Eklunds, Pirkko Handolins och Enni Viias fonder. Ytterligare information på vår webbplats reumaliitto.fi/tukea-ja-palveluita och t. 050 548 6421.

Vi arrangerar kurser som erbjuder stöd i vardagen samt semesterverksamhet. Mera information på Reumaförbundets nätet och växel.

Reumaförbundets växel står till tjänst mån–tor kl. 9–13 t. (09) 476 155 och info@reumaliitto.fi.

Reumaförbundets medlemsföreningar erbjuder kunskap och kamratstöd lokalt.